

MÉHÉSZETI KÖZLÖNY

AZ ERDÉLYRÉSZI MÉHÉSZ-EGYESÜLET HAVONKÉNT MEGJELENŐ HIVATALOS LAPJA

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

KOLOZSVÁR,
Majális-uca 22.
Telefon 21-58 sz.

Felelős szerkesztő és kiadó:

TÖRÖK BÁLINT
az EME tb. alelnök-főtítkára.

A M. K.-t az E. M. E. tagja

4 Pengő évi tagdíj ellenében
tagsági illetmény fejében
kapják.

Erdély méhészete.

Valami megmagyarázhatatlan tudatalatti vonás, ösztönszerű veleszületett vagy talán elhivatottság érzés az, hogy vannak emberek, akik minden dolgot csak egy nézőszögből bírálják el. Mondhatnám megszállottjai eszméjüknek, akiken talán elmosolyodnak a kívül állók, egy kicsit talán sajnálkoznak is rajta, de azt állítom, hogy az élet minden terén ezek voltak és lesznek mozgatói, előbbre vivői az eszméknek, amelyhez ezzel az elhivatottságszerűséggel szegődtek. Hogy aztán melyik téren alkothat valaki nagyobbat, hogy bonyolult életgépezetünk melyik mozzanatának előbbre vitele fontosabb, nehéz volna elbírálni. Legkisebbitől legnagyobbig kiegészítői egymásnak. Minden és mindenki a maga helyén az elhivatottság érzetével, legjobb tudással, szívvel-lélekkel így épül a tökéletesebb egész.

Ha egy határon megáll egy katoná, hadászati szempontból bírálja azt el, a gazda az ő nézőszögből, a természettudós ismét az övéből s ki tudja még hány foglalkozású, hány szempontból, a méhészt pedig ismét csak a sajátja szerint.

Amikor Erdély falvait, hegyeit-völgyeit jártam a mi szemünkkel nézve, elszorult a lelkem a kihasználatlan rétek, vágterületek virág-

tengereit látva. Istenem, mennyi, de mennyi érték vesz el évente itt a drága nektárakban és mennyi a meg nem termékenyüléssel.

Hogy Erdély méhészeti szempontból idális, az tagadhatatlan, s hogy ezen az áldott földön mégis hanyatló irányt mutat ez a fontos gazdasági ág, állítom, nem a föld, a természet, az Isten adta viszonyok a hibásak, hanem elsősorban és mindenek fölött az ember. Én és más, mindnyájan mi emberek. Emberek, akik talán önzésből, talán nemtörődömségből, vagy mostoha körülmények miatt nem tettük, nem tehetjük meg mindazt, amit e téren tenni kellett volna. Nem azt mondom én, hogy Erdélynek nincs egyáltalán méhészete. Van, de nem olyan és nem annyi, amennyi és amilyen lehetne. S ha most a multha nézünk, hivatkozhatunk és joggal az elmúlt két évtized bünyös nemtörődömségére e téren is. Annak idején a megindult költésvészt az államhatalom még csak meg se próbálta meggátolni, s ha történet is valami, csak tessék-lássék munka volt. Attól ugyan vígan szenderültek jobb lére a magyar méhészek méhcsaládjainak százai, ezrei. És terjedt, terjedt lavinaszerűen a baj és ma nincs Erdélyben, aki megmondhatná, mit veszítettünk így elpusztult csa-

ládainkban és hol a fertőzöttség határa és hol a vészmentes terület kezdete.

Ma, amikor magunk mellett érezzük ismét a magyar kormány segítő kezét, e téren is komolyan hozzá kell lássunk kéz a kézben, közösen, államhatalom, törvény, méhésztársadalom, Erdély méhészetének a feltámasztásához. Eltakarítani a romokat, hogy építhessünk. A törvény erre megadja a lehetőséget, csak érvényt kell szerezni. Hogy ennek mi a gyakorlati kivitele, illetékeseink bizonyára már gondolkodtak rajta. Talán legjobb volna, ha minden falut megbízott szakértők járnának be és előljárással és csendőrséggel vizsgálnák végig a méheseket és ott helyben azonnal el is végeznék az adott utasítás szerinti fertőtlenítést, illetve a beteg családok megsemmisítését. Ugyanakkor számba vehetnék a helyiség még egészséges állományát és azokra nézve utasításokat adnának. Talán radikális lenne ez az eljárás, de végeredményében új életet alapozna meg.

Nem szeretném, ha pusztába kiáltó szó lenne e pár igénytelen gondolat, illetékes uraim és kedves

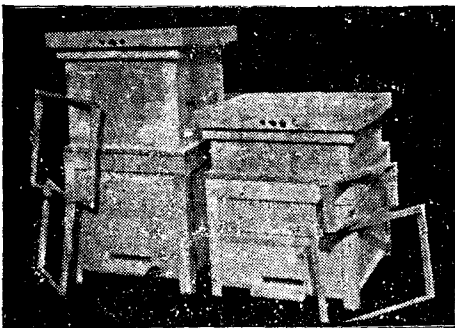
méhésztársak. Véleményeket, hozzászólást, összesegítést, sőt tárgyilagos bírálatot kérek. Így alakulhat ki az elgondolásból a gyakorlat. Csak *ne halogassunk!* Tervezzünk, gondolkozzunk és főképp *gyorsan cselekedjünk*. Az idő sürges, a világon minden halad, csak Erdély méhészete lenne kivétel? Ébredjünk fel a két évtizedes liédéres álmoból. Vannak itt lelkes méhészek, akikkel a nehéz multban is sokszor találkoztunk. Hívjuk őket a közös munkára, fokozott munkára, az újjáépítés küszöbén, ma, amikor édes magyar Hazánk segítő kezét magunk mellett érezzük. Álljunk segítségére az illetékeseknek értünk, önmagunkért, mindnyájunkért, Hazánkért e téren is.

Van út felfelé, uraim, csak akarni kell erősen, önzetlenül, nagyvonalúan és hivatástudattal. Csak akarjunk, erősen akarjunk és lesz Erdély ismét szószerint vett tejjel-mézzel folyó kánaán.

Kolozsvár, 1942. máj. 19.

felsőcsernátoni **Balogh Jenő**,
ig. tanító.

Raktáron tartjuk az erdélyi nagy és erdélyi kis kaptárokat.

erdélyi kis

erdélyi nagy

(5)

Megrendelésre vasúton is szállítjuk. Készítünk rendelés után bármilyen más kaptárokat is. — Ugy a kis erdélyi, mint a nagy ára **35** Pengő teljesen felszerelve. — Gépen csapozott vályus keret drb nagyság szerint 36—40 fillér

Keretléc 100 folyó m :

10 mm. vastag 8'60 P.

8 mm. vastag 7'95 P.

7 mm. vastag 7'50 P.

Kérdésre válaszbélyegellenében válaszolunk Nagyobb megrendelések esetén külön árajánlattal szolgálunk.

Rendeléskor 50% előleget kérünk.

Képes árjegyzék kívánatra ingyen.

VÁRADI BÉLA villanyerőre berendezett kaptárkészítő üzeme Kolozsvár,
Székelyhadosztály-u. 4.

A haladás útján.

A méhészet terén évek óta mozdulatlanság volt tapasztalható. Ezt látva br. Bánffy Dániel földművelésügyi miniszter úr, a gödöllői áll. méhgazdaság újjászervezésére adott utasítást. A minisztériumnak első lépése az volt, hogy Gödöllőn egy tudományos méh-kutató intézetet létesített, amely a magyar méhészet fejlődésének, haladásának a magját fogja képezni a jövőben. Értesülésünk szerint a méhgazdaság is igen rövidesen átszervezés alá kerül és a kertészeti, stb. mellékcélok helyett kizárólag méhészeti tudományos célok szolgálatában fog állani.

De nemcsak Gödöllő fejlesztésére terjed ki a Földművelésügyi Minisztérium figyelme, hanem az ország egész méhészetére. Ezt látjuk abból a tényből, hogy a méhészeti felügyelő urakat egy tájékoztató és továbbképző tanfolyamra hívták be. Sok tudományos és gyakorlati értékű intézkedésre várunk még. Ezek bizonyára nem sokáig fognak váratni magukra, mert az újabb munkamenetben egészen szokatlanul gyors elhatározásokat és tetteket láttunk. A munka gyorsasága és mennyisége nem ment a minőség rovására. Sőt fokozta annak értékét.

Gödöllő rövidesen a második otthonunk lesz, ahova minden a méhészeti tudománnyal kapcsolatos kérdésben nyugodtan fordulhatunk. Ez az intézmény érettünk jön létre. A mi érdekeinket fogja szolgálni és szolgálja már is. A közös magyar méhészet érdekében forduljunk tehát akár az E. M. E.-en, akár a M. K.-ön keresztül, akár közvetlenül a Méhkutató Intézethez, ha olyan bajt látunk méhészetiünkben, amelynek okát nem tudjuk.

Átszervezésre kerül a méhészeti szakoktatás ügye is. Valószínűleg

megszűnik a kétéves méhészmunkásképző iskola és más módon fogják az oktatás ügyét megoldani. Olyan kezekben van ma a vezetés, hogy teljes bizalommal várjuk a megoldás módját.

Új méhésztörvényjavaslat is készül. Reméljük, hogy ebben olyan szabályok lesznek lefektetve, amelyek nem a méhész kötelességeinek előírásában fognak kimerülni, hanem a haladás szellemében átszervezés alatt álló magyar méhészet tovább fejlődésének alapjait fogják lerakni. A célok és azok elérése érdekében igénybe vehető eszközök ismerete mellett ez nem lesz nehéz feladat. Éppen ezért reméljük, hogy igen rövid időn belül el is készül, annál is inkább, mert ennek érdekében a javaslat elkészítésével megbízott dr. László Márton ítélőtábla bíró minden másirányú munka alól felmentést is nyert és a szükséges szaktudással rendelkezik úgy jogi mint méhészeti szempontból.

Az egyesületek munkájába is bele fog szólni a Földművelésügyi Minisztérium minden bizonnyal olyan mértékig, amilyenig a méhészet fejlődésének közös érdeke szempontjából azt jónak és helyesnek ítéli. Nem is emelünk semmi kifogást ellene, ha a szabad társulást, vélemény nyilvánítást és autonómiát sérteni nem fogja. Meg vagyunk győződve, hogy itt is meg fogja találni a Minisztérium a helyes és korszerű megoldást. Mi csak örömmel tudjuk üdvözölni ezt a széles látókörrel, tudományos felkészültséggel, vas akarattal és biztos kézzel végzett alkotó munkát, ami ma folyik a Földművelésügyi Minisztériumban a méhészet terén és szívesen ajánljuk fel ehhez az építőmunkához az E. M. E. szolgálatait is.

A rajzás.

A gondos kezelés folytán a méhcsalád úgy megnépesedik, hogy lakásában alig fér. Népeinek egy része a röplyuk körül kiül a kaptár falára, vagy fűrtalakú csomóban csüng a röpdeszkán s a hordás még mindig bőven folyik, a rajzásra előkészül. A lépek élein 10—20 anyabölcsőt épít, melyekbe az anya azután 5—6 nap alatt petéket rak. A herelépeket is bepetézi, hogy a fiatal anyák megtermékenyítése végett heréket neveljen. Amint az álcák fejlődése az anyabölcsőkben annyira haladt, hogy egy-kettőt a család már befödhet, az öreg anya ifjú vetélytársnőire féltékenykedni kezd, nyugtalan lesz, keveset vagy éppen nem petézik, s miután azzal felhagyott, fűrgébben jár-kei és röpülni is képes. Vetélytársnőit szeretné elpusztítani, de a munkások a bölcsőket őrzik s azokhoz közel nem eresztik, minek következtében napról-napra nyugtalanabb és féltékenyebb lesz. A folytonos nyugtalanság és félelem annyira felizgatják, hogy a kaptárban megmaradni nem mer s miután nyugtalanságával családját is felizgatja, a népesség egy része vele együtt, egyik csendes verőfényes, meleg napon a kaptárból kivonul, kirajzik. Mikor a nép az anyával együtt kifelé indulna, minden vándor teleszívja mézgyomrát mézzel s úgy igyekszik ki a kaptárból, miközben herék is csatlakoznak hozzájuk.

A raj felkerelkedik, a méhest körülröpködi, a levegőben összetömörül s a szálláskereső által kiszemelt helyre letelepedik.

Az első vagy előraj az öreg anyával vonul ki s messze nem száll. Rendesen egyik közeli fa ágán, bokron vagy sövényen telepszik meg. Az is megtörténik, hogy az anya nem megy ki a rajjal, hanem a röplyuknál visszafordul és bent

marad a kaptárban. Gyakori eset az is, hogy a méhes előtt a földre leesik, mivel testsúlya és kirojtzott szárnyai miatt elrepülni nem tud, mit a raj rendszeren akkor vesz észre, mikor a kiszemelt helyen már megtelepedett. Az ilyen raj nem is marad együtt, hanem eleinte kisebb, később nagyobb tömegben visszaszáll elhagyott lakásába. Amint észre vette a méhészt, hogy az anya a földre leesett, óvatosan vegye fel onnét, tegye a rajfogó kasba s állítsa az anyacsalád helyére. Rövid idő múlva a raj régi helyére visszavonul s az anyához a rajfogóba behúzódik s azonnal kaptárba lakolható. Vagy ha a kasban marad, állandó helyre kerül. A rajzási zürzavarban az anya könnyen el is pusztulhat, a raj akkor is visszaszáll az anyakásra, de a 9-ik napon fiatal anyákkal szintén mint előraj, megint kimegy. Ezen előrajokat, miután kivonulásukat az anyák tütilése és kvakolás előzi meg, éneklő vagy sipoló rajoknak hívjuk.

Az időjárás sokszor éppen rajzás előtt fordul rosszra s a család annyi a rajzással várákozni kénytelen és ha gyors változás nem remélhető, a bölcsőket elpusztítja. Ha a méhésznek az anyabölcsőkre és a rajokra szüksége van, esténként mézesvizzel etesse a családokat, hogy a rajzási ösztönt ébrentartsa és anyabölcsők elpusztítását megakadályozza. Az előraj kivonulása után a család árván marad, de minthogy anyabölcsője van, nem nyugtalan s munkáját rendszeren végzi. Amint pedig a legérettebb bölcsőből az anya kibújt és megszólalt s ha az időjárás is kedvezőre fordult, a rajzás tovább folyik.

De ha a család nagyon legyengült, az időjárás a rajzásra nem kedvező s a hordás is megszűnt, a

család a rajzást abban hagyja. Az anya felhagy a tütüléssel, elpusztítja a bölcsőket s a megölt anyákat a rajzás megszüntetésének biztos jeleként, kit találja a méhészt a kaptárok előtt. Néha egy-egy fiatal anya a rá várakozó bizonyos halál elől a kaptárból kimenekült, de sorsát el nem kerülheti. Egy-két napig a méhes körül ögyeleg, azután éhen elvész.

Ha a méhcsalád még elég népes és hajlandó a rajzást folytatni, hogy a tütülő fiatal anya a bölcsőkben fejlődő anatórsait el ne pusztítsa, a méhek körül fogják a bölcsőket és állandóan őrzik. A bölcsőket őrző méhek megtévesztése végett hiába futkos leprőlélpre a fiatal anya, vetélytársnőhöz hozzá nem férhet. Hangos tütüléssel igyekszik pártot szerezni, amellyel mint második vagy utóraj, annak idején kivonuljon. Az időközben kifejlődött anyákat a

kintlevő anya tütülése megfélemlíti, bölcsőkben bent maradnak és kvá-kvá-kvá hanggal felelgetnek neki. Ha megéheznek, a bölcső oldalán kirágott lyukon az őrzők etetik.

Ez az állapot, vagyis az anyák tütülése és kvákolása 5—6 napig tart, mindaddig, míg a kintlevő anya pártjával ki nem vonul. Az anyák feleselése nagyon jól hallható, kivált este s minél élénkebb, annál biztosabban várható a raj. Kedvező időjárás esetén az előraj után a második 9-ik napon közbejött akadály miatt a 11-ik napon vonul ki.

A második rajt 3—4 napos időközben a harmadik, 1—3 nap múlva a negyedik, sőt az ötödik is követheti. Vannak esetek, mikor tartós, jó méhlegelő mellett az első raj úgy meggyarapszik, hogy szintén megrajzik. Ez a raj unoka vagy szűzraj néven ismeretes.

BCU Cluj / Central University Library Cluj

Az átöröklési ismeretek fontossága a méhészkedésben.

A méhészek már régi idő óta keresik azokat az eszközöket, amelyek a mézhozamnak minél nagyobb mérvű emelésére szolgálhatnak és el lehet ismerni, hogy ezen a téren már nagymérvű előhaladás is történt. Úgy a kaptárok formája és azok berendezése, mint a méhek kezelésének különböző módszerei, valamint a méhlegelők kérdése és egyéb ilyen irányú intézkedések segítségével, tagadhatatlan, hogy a mézhozam emelése céljából jelentős lépések történtek. Aki azonban gyakorlati méhészkedéssel foglalkozik, sokszor tapasztalhatta azt, hogy egyébként azonos nagyságú és hasonló körülmények mellett tartott családjai között számbavehető eltérés mutatkozik a mézhozamot illetően. Ilyen esetekben a méhészek azt

mondják, hogy az egyik család szorgalmasabb, mint a másik. Részletesebb vizsgálatok alapján is megállapítható ma már az, hogy az egyes méhcsaládok között sokszor lényeges eltérések észlelhetők aszerint, hogy a különböző mézgyűjtő tulajdonságaik milyen mértékben vannak bennük kifejlődve.

Az erre vonatkozó vizsgálatok ezeket a tulajdonságokat két csoportra osztják, éspedig alakítani és élettani tulajdonságokra. Az alakítani tulajdonságok alatt értjük itt a méhek különböző szerveinek eltérő formáit, vagy fejlettségi fokát, éspedig elsősorban azokra a szervekre vonatkoztatva, amelyek a mézgyűjtésben közrejátszanak. A tulajdonságok élettani csoportja felöleli azokat a belső vonásokat, amelyek külemltanilag nem mu-

tatkoznak, de amelyeknek jelenléte mégis megállapítható azokban az élettani megnyilvánulásokban, amelyek a különböző családoknál észlelhetők.

A méhészt a mézgyűjtőképesség szempontjából érdekelni fogja az, hogy ezek a különböző tulajdonságok az átöröklés során hogyan fejleszthetők ki, vagy örízhetők meg. Az átöröklésre vonatkozó ismeretek sajnos a méhtenyésztéssel kapcsolatosan még elég kezdetleges állapotban vannak. Ezen nem is lehet csodálkozni, hogyha tekintetbe vesszük, hogy a méhek szaporodása és annak különböző mozzanatai sokkal nehezebben vonhatók ellenőrzés alá, mint ahogy az pl. o. a többi háziállatoknál keresztülvihető. Már a párosodás végrehajtása olyan feltételekhez van kötve, amelyek az ellenőrzést szinte lehetetlenné teszik, a párosodás u. i. a méheknél a levegőben történik. Ez a körülmény megnehezíti annak megfigyelését, hogy a párosodásban milyen him és nőállatok (herék és királynék) vettek részt. A mesterseges megtermékenyítés útján igyekezett a méhészet ezeket a nehézségeket kiküszöbölni, de ez a módszer ma még nincsen megfelelően kifejlődve. A párosító állományok berendezése sokat segít ugyan a párosodás ellenőrzésének keresztülvitelében, de még ez a berendezés sem elegendő az átöröklési vizsgálatok elvégzésére. A továbbiakban nagy nehézségeket okoz az egyes mézgyűjtő tulajdonságok pontos megállapítása. Az alaktani különbözőségegek könnyebben lemérhetők és így azoknak jelenléte nagyobb nehézségek nélkül megállapítható. Az élettani tulajdonságok megállapítására azonban már hosszabb megfigyelésre van szükség.

A méhek örökléstani vizsgálatainál nehézségeket okoz az a kö-

rülmény is, hogy itt nem lehet egyedek alapján elindulni, pl. o. a külemi vizsgálatokkal kapcsolatos nagyszámú egyedeket kell átvizsgálni, hogy az elért eredmény mint a család tulajdonsága lehessen elkönnyvelhető. Mindezeknek a nehézségeknek ellenére a méhészet átöröklési szempontból már napjainkig is tud bizonyos eredményeket felmutatni. Így pl. o. megállapítható volt már eddig is a színek átöröklésének módja. És ezzel kapcsolatban a fajtavizsgálat juthatott fontos segédeszköz-höz. Hasonlóképpen a nyelv hosszának átörökítése is bizonyos mértékig megállapításra kerülhetett. Hasonló átöröklési vizsgálatok történtek már a szárnyak erezetének szempontjából, valamint a szőrözöttség tekintetében.

A gyakorlati méhészt még ezeknek a vizsgálatoknak kezdetleges állapota mellett is ma már annyit megtehet, hogy továbbszaporításra azokat a családokat használja fel, amelyek nagyobb mézhozammal tűnnek ki. Továbbszaporításra jól telelő és betegségekkel szemben jobban ellenálló, nyugodtabb természetű családok használandók.

Farkas Árpád
gazd. ak. tanár.

Méhészet:

Dr. Máté Lajos és Társa

BUDAPEST, V. ZOLTÁN-U. 11. SZÁM.

Telefon: 1-157-47.

Dúsan felszerelt raktárunkban méhésztársaink a méhészet körébe tartozó összes cikkeket a legelőnyösebben és a legjobb kivitelben beszerezhetik. — Hunor kaptárakat állandóan raktáron tartunk. Műlépet valódi tiszta méhviaszból minden kívánt méretben gyártunk. 1 pengő földolgozási díj ellenében viaszt műlépre becserélünk.

Állandóan a legmagasabb napi árbán veszünk mézet és viaszt.

Árjegyzéket kívánatra ingyen küldünk.

A mézkamrák megnyitása.

A főgyűjtés előtt néhány nappal, a népes méhcsaládok mézkamráit rendbe kell hozni s üres lépekkel tele rakni. A mézkamrák berendezésével különben nem kell sietni, miután ritka vidék az, hol az akác előtt jelentékenyebb hordás lenne. Csak az olyan vidékeken kell a mézkamrákat előbb megnyitni, hol repcét termelnek és nagyobb gyümölcsösök vannak, a legtöbb helyen azonban május hó első fele után kerül sor rájuk.

Sokat mulasztana az a méhcsalád, melynek mézkamráját üres lépek helyett kezdéses keretekkel kellene telerakni. Mikor a mézkamrákba a családokat felbocsátjuk, a takarókat és a fedődeszkákat kiszedjük s a fedődeszkák helyére a Hanneman-rácsot tesszük s az így ellátott mézkamrákba a munkáslépeket befüggesztjük. A mézelésre kiválasztott kasokat mézkamrákkal akként látjuk el, hogy csúcsaikra, alájuk, vagy oldalt, melléjük, ráccsal elkülönített és lépekkel felszerelt toldalékládákat (mézkamrákat) teszünk. A legtöbb kezdő méhészt a szükséges lépkészlet miatt a mézkamrák megnyitása munkájánál fennakad. Az esetben a családok költőfészketől mézeslépeket és néhány kikelőfélben levő fiasításos lépet vegyen ki s a rajtuk levő méhekkel együtt rakja föl a mézkamrákba. Ügyeljen azonban arra, hogy az anya föl ne kerüljön; a költőfészkekbe pedig — az elvett lépek helyett — műlépeket függeszzen. A mézkamrában mindig a feketeszínű erősebb lépeket kell használni, mert a pergetést jobban kibírják.

A méhcsaládok a főgyűjtés beálltaig a mézkamrába függesztett lépeket javítják és tisztogatják s a méz elraktározására rendbe hozzák. Minden nagyobb méhészetnek egyszersmind méhészeti megfigyelő állomásnak is kellene lenni, melynek

hasznát első sorban maga a méhésztárná. Nem sok műszer kell hozzá s aki már 40—50 méhcsaláddal méhészkedik, a jövedelemből maga is beszerezheti.

A mérlegen álló kaptárok naponkénti rohamos súlygyarapodásából még akkor is megállapítható a főgyűjtés idejének beállta, ha napközben a méhek élénk járását megfigyelni módunkban nem volt. Az időjárás és a talajviszonyok szerint a begyűjtött nektár egyszer hígabb, máskor sűrűbb s rövidebb vagy hosszabb ideig tart, míg érett méz lesz. Minél több méz van a kaptárban, a gyűjtés annál lanyhábban folyik, mert a méz elraktározása és érielési munkálatai mindinkább nagyobb számban kötik le a munkásokat. Könnyen megesisik, hogy a főgyűjtés idején 2—3 nap alatt a kaptárban levő összes üres sejtek megtelnek s a gyűjtés munkája megakad.

Hogy elég érte-e a méz, legbiztosabb tájékoztató a kaptár mézkamrájának utolsó lépe, mert ha már abba is hordanak, a belsőket pecsételik. A méz pecsételése pedig a legmegbízhatóbb jele a mézszüret megkezdhetésének.

Mielőtt a mézeslépek elszedéséhez fognánk, 2—3 mézkamra kitöltésére üres lépeket szedünk össze. A lépek megtisztogatása után a tulajdonképeni munkához fogunk. A mézkamrából a telt lépeket kiszedjük s a rajtuk levő méhekkel együtt a kerettartóba rakjuk. A kiürített mézkamrába azonnal beaggatjuk az üres lépeket.

A lesepert mézeslépekről a viaszfedést fedelező késsel vagy villával leszedjük, a pergetőbe állítjuk s ki-pergetjük. A ki-pergetett üres lépeket megtisztogatva és vízzel kissé meghintve, a munka folytatásánál azonnal felhasználjuk. A népes méhcsaládok mézkamráit egészen

ki lehet üríteni, a költőfészkekben levő mézeslépeiket azonban nem szabad bántani. Azt, hogy a mézeslépeket mind elszedhetjük-e, az időjárás mutatja meg. Az elszedett mézet nem pergetjük mind ki, hanem családonként 5—8 kg-t tartalékolunk a beteleléshez.

A méhek gyengülő járásán észrevehető, hogy a mézes hetek — sajnosan gyakran csak napok — végét járják. A visszaadott üres lépek lassan telnek s az utolsókba már semmi sem jut. Amily sürgős volt a méz elszedése és a pergetés, ép oly szükséges azt rögtön abba-

hagyni, mint a mézetgyűjtés szünni kezd. Lehet, hogy utóbb a méhek ismét bőven gyűjthetnek s a méz elszedést megismételhetjük, ez azonban csak jó méhlegelővel bíró vidéken várható. Többnyire meg kell élekedni egy mézhordással. De ha később, esetleg 3—4 jó eső után a családok megint mézelnének s a mézkamrákat meg is hordanák, a fölösleget — ha hordásra már kilátás nincsen — csak a telelés alkalmával szabad tőlük elszedni és kipörgetni. Szükség esetén a hiányt a tavaszi tartalékból pótoljuk a teleléshez.

A raj elhelyezése.

Míg a rajzási idő tart, a rajok elhelyezése végett két-három gondosan megtisztogatott és berendezett kaptárt mindig készen kell tartani, hogy a befogás után, amint megcsendesedtek, mindjárt állandó helyre jussanak. A raj elhelyezésével késlekedni vagy a befogás helyén egész estig kint hagyni helytelen cselekedet volna, miután gyűjtőméhei azt a helyet még az nap annyira megismerik, hogy másnap, sőt még harmadnap is oda járnak. Mivel a kaptárhoz — melybe este lakoltuk — vissza nem találnak, más családhoz húzódnak, vagy ha éppen raj vonul ki, ahhoz csatlakoznak s a raj munkásai nagy részét elveszíti.

Az sem ritka eset, hogy a másodraj anyja már a befogás napján tájol s másnap, midőn avégett ismét kivonul, vissza nem talál. Elpusztul, a raj pedig feloszlik s az anyacsaládhoz visszaszáll. A raj mindig a költőfészkekben kap helyet és munkát.

Említve volt, hogy a kaptárt — mielőtt rajt ütnénk bele — gondosan ki kell tisztogatni s költőfészket a mézkamrától fedődeszkákkal elrekeszteni. Utóbbi még az ablakkal is el kell zárni, hogy a raj beütésekor méhek oda fel ne me-

hessenek. A raj számára — nagyság szerint — a költőfészkekbe lépkezdésekkel ellátott kereteket függesztünk. Midőn ezt elrendeztük s a seprőgaratot vagy a tálcát a kaptárra felerősítettük, a kast a fenékdesszkával a kaptárhoz visszük, csendesén csucsára fordítva egyszer-kétszer a földhöz koppintjuk, hogy a raj benne egy csomóba össze essen.

Azután hirtelen a garatba vagy a tálcára öntjük s egy száll tollal a kaptárba tereljük s a rajt sorsára bizzuk. Ha befogása és kaptárba lakoltatása jól sikerült, a keretekre azonnal felkapaszkodik s építéshez lát.

A raj beütése közben felszállt méhek miatt nem kell aggódni. Miután a raj nagy zugással vonul be a kaptárba s egy része a röpdeszkára és a kaptár falára is kiszalad, azokután az új tanyához csakhamar visszatalálnak. Másnap mikor megtekintjük a rajt, ha túlszűfoltnak találjuk, egy pár kerettel bővítjük. Amily helytelen cselekedet volna az anyacsaládok költőfészket kezdésekkel tágitani, ép oly elhibázott eljárás lenne a rajokat kezdések helyett kész lépekre ütni, ha arra alkalmas fölösleges lépkészlettel nem rendelkezünk.

„A nagy méhésztitka.”

A napokban az egyik öreg méhésztársamat, aki, mint ő mondja, már nyolc éves gyermekkorra óta méhészkedik, felkerestem. Mint rendesen, ha két méhész találkozik, a beszéd közöttünk a méhészet különböző ágas-bogas fogásairól folyt. amibe méhésztársam belemelegedve egyes dolgokról érdekes magyarázatokat adott, amit én elismerő fejbölgatással hallgattam, óvakodva ellenkező közbeszólásoktól, nehogy előadóm a témát mellékvágányra terelje. Majd egy pár kérdést megkockáztattam, aminek következtében az öreg méhésztársam bizalmába fogadott.

Közelebb huzódva, körülnézett és a fülemből sugta, hogy elárul nekem két nagy titkot, amit az egyik úttörő közismert méhész néhány évtizeden át a mai napig sem tudott belőle kicsikarni.

Körülbelül ezelőtt 30—35 évvel — úgymond — N. N. tanár megkért, hogy segítenék neki egy hatvan családos méhészet átvizsgálásánál, amit ő aznap el akar végezni. Én bizonyos díjazásért vállaltam is ezt a megbízást.

Megbízómmal kimentünk reggel a méhesbe és a megvizsgálandó családokat kétfelé osztottuk. Én kaptam a méhes keleti részét, N. N. tanár a nyugatiét. Ő azonnal hozzá is fogott, én rágyujtottam egy szivarra és kiültem a méhes elé, várva a harmat fölszáradását, mi után a méhesaládok teljes erővel munkához látnak, kezembe ceruzát és papírt vettem, jegyezgettem.

Megbízóm már körül-belül a tizedik kaptár kibontásánál izzadt, mikor meglátja, hogy én a méhes előtt egy széken ülve szivarozok. Haragra lobbanva felelősségre vont, hogy ő engem megfizet, hát miért nem dolgozom? Én nyugodtan válaszoltam, hogy már kész is vagyok, átnyujtva néki jegyzetemet, amelybe a harminc megszámozott

család közül hét család anyátlan-sága volt följegyezve.

Nagy volt a csudálkozása, hogy én azt honnan tudom, mikor a kaptárokat ki sem bontottam, de én azt feleltem, hogy a munkámért vállalom a felelősséget. Kibontott két családot és belátta, hogy igazat mondtam, — fejezte be elbeszélését méhésztársam, várva előadásának hatását, amit én csak további néma hallgatással honoráltam. Méhésztársam most a szemem közé nézett és fontoskodva mondta, hogy most megmondom önnek ezt a „nagy titkot“, amit soha senkinek el ne mondjon, mert én még senkinek el nem árultam.

Az Isten magát soha sem segíti meg, ha valakinek elmondja. „Az a méhesalád, amely anyátlan, hímport nem gyűjt“, ez az egyik „nagy titok“, a másik pedig: „sok évi megfigyelésem után rájöttem arra is, hogy a léputcák irányát a kas állásáról kívülről biztosan meg lehet állapítani, még pedig az mindig a kas elhajlása irányában van.“

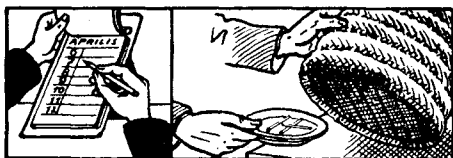
Íme, ez a „két nagy titok“, amit öreg méhésztársam átok alatt reám bizott, hogy senkinek el ne mondjam, amit én szigorúan be is tartok, senkinek el nem mondtam, még a feleségemnek sem, viszont arról nem volt szó, hogy megírom nem szabad.

Imre György.

A m. kir. Földművelésügyi Minisztérium
által az Erdélyrészi Méhész
Egyesületnek adományozott
(13) 45 cm.-es hengerrel készült

**első rendű
hamisítatlan műlép**

kapható az E. M. E. bizományosánál
Címe: TÓTH ISTVÁN Kolozsvár, Honvéd-ú. 78
E. M. E. tagoknak 5% engedmény.

JUNIUSI TENNIVALÓ

Június a méhészeti év beteljesedésének ideje. Egész évi fáradságunkért jutalmaz ez a hónap. Most arat a méhész, ha... És ebben a nagy ha szóban egész év, sőt még a múlt év előkészületének kérdése is benne van. Mert arat a méhész most, ha a múlt ősszel elég és jó mézzel, sok és fiatal méhvel telet be. Ha első kiröpüléstől gondos szemmel vigyázta méheiteit. Ha tavaszi serkentő etetéssel átvitte méheiteit. Ha fiatal anyás és fiatal lépések családjai, ha szükségét nem szenvedtek méz és virágpornban, meleg takargatásban, stb., amikről mind szólottunk annak idején már lapunkban. Tehát megtette mindazt, ami tőle függő és végül a nagy ha. Ha Isten is áment mond rá kedvező időjárással, akkor adja a június a rajzást, a főhordást és a pergetést.

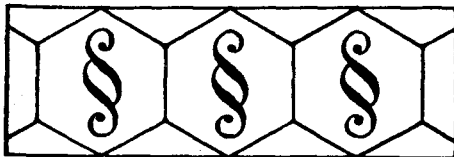
Ez év, mint már mondtuk, a rajoztatás éve. Kell ez legyen, mert csak így pótolhatunk be két sovány évet. Vissza kell állítsuk méhészetünket mennyiségileg. Tenyészünk, hogy ismét termelhesünk. Ennek pedig legbiztosabb módja az okszerű természetes rajoztatás. Rajzik pedig, ha jól irányítottuk a kas is, a kaptár is. Egyelőre kénytelenek vagyunk félre állítani az egyharmados tenyésztő és kétharmados termelő arányelvét.

Ha nem engedünk teret a családnak túlterjedésének és ha akár külső hordás, akár etetéssel az anyagi feltétel is biztosítva van, telébred a rajzási ösztön. Előjelei: here fiasítás, anyaházalás, külső jele pedig a méheknek a kijáró körüli esténkénti csomója. Készítsük elő a kaptárokat az elfogadásra.

Ha használt kaptárt készítetek elő, még ha 100%-ban tisztának hiszem is, előzőleg szalmával gyengén kiégetem. Így elpusztul a repedésekben esetleg megbújt molypete, felolvad a viasz és propolisz s ennek kellemes illata fogadja az új gazdát. Csak kénezett lépeket adunk — közölve egész műlépekkel. Homlokfalhoz barna keret virágpornak, utána fehér, félbarna szabályos lépek, végül barna záró keret és csak annyi, amennyit jól ellep a raj. Mint már említettem, minden rajnak egy keret, nyílt fiasításos mézkoszorus ellenőrző keret beadása ajánlatos. Két rajnál többet nem fogadunk el egy családtól, különben úgy az anyacsalád, mint a rajok életképtelenné válnának. Szó lehetne itt a rajgondozásról. Erről ezúttal csak annyit, hogy ez ebben a hónapban az anyaelőzésre és az építkezésre heyes irányítására szorítkozik.

Még néhány szót a pergetésről. Egy család vagy termelő, vagy tenyésztő, de nem mind a kettő, tehát csak nem rajzott családtól pergetünk és csak a fölösleget. Főlöslég pedig a méztér, vagy a 14—16 kg.-on felüli mennyiség. Ne álltasuk magunkat őszi hordás reményével. Ennek már sokszor megadtuk az árát. Csak beérett és fedelezés alatt álló keretet pergetünk. Telelésről már most gondoskodunk, éven arra legjobb a vegyes virágméz. Tartalékoljunk telelő mézet és ne számítsunk cukorra. A cukor nem méz, csak szükségből van helye a méhesben és valjuk meg őszintén, szegénységi bizonyítványt is.

Balogh Jenő

TÖRVÉNYEK RENDELETEK

A vándortanyára szállítandó méhcsaládok vasuti kedvezménye

Az E. M. E. a méhlegelőre vagy onnan visszaszállítandó méhcsaládok díjkedvezményei ügyében megkereste a MÁV kolozsvári üzletvezetőjét. A megkeresésre az alábbi válasz érkezett május hó 7-én:

„F. évi május 6-án kelt megkeresésére t. közöljük, hogy a méhlegelőre vagy onnan visszatérő méhek és méhészeti felszerelésekre a m. kir. államvasutak vonalain gyorsárúként, a C. teherdarabárúként a III. kocsiakománnyként a 14/a osztályok megfelelő díjkedvezmény van érvényben.

A kedvezmény a vándorlás egész tartama alatt, valamint a végleges visszaszállításkor, csak az első feladás alkalmával feladott és ugyanolyan súlyú kaptárban szállított méhcsaládra, üres kaptárra és felszerelésre alkalmazható.

A lepergetett méz, valamint a vándorlás közben beállott szaporulat és általában minden súlytöbblet után úgy a továbbvándorlásnál, mint a visszaszállításnál a díjszabásszerű (A. I.—4 osztály) fuvardíjat kell fizetni.

A méhvándorlás közben szükségessé vált újbóli feladás, valamint a honállomásra való visszaszállítás alkalmával a feladó köteles a fuvarlevélhez az összes előző szállításokról szóló fuvarleveleket is csatolni.

A fent közölt feltételek mellett a visszaszállítás a legelőre való szállításhoz használt útiránytól eltérő útvonalon is megtörténhetik.

Gyorsárúként való feladás esetén legalább 1500 kg. teherárúként pe-

dig legalább 2000 kg. súlyú küldemény szállításkor a vasut külön kocsit bocsát rendelkezésre.

Ez esetben kísérő szavatossági nyilatkozat nélkül kísérheti a szállítmányt és az igénybe vett vonatnemnek megfelelő III. osztályú menetjegyet tartozik megváltani.

Kolozsvár, 1942. május hó 7-én.“

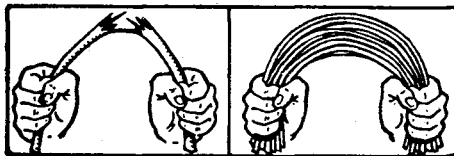
A fentiek alapján minden méhésztársunk az illetékes állomás főnökségnél megtudhatja, hogy drb.-árú vagy egész vagonrakományt kitevő szállítmány esetén milyen távolságra, mekkora súly szállítása mennyibe kerül.

A cukorrendelet hatályának meghosszabbítása

A kedvezőtlen időjárás miatt a földművelésügyi miniszter úr a pénzügyminiszter úrral egyetértőleg a méhetető cukor vásárlására engedélyezett idő határát meghosszabbította június hó 1-ig. A május hó folyamán történt intézkedést mi csak utólag tudjuk közölni, az egyesület azonban gondoskodott a napisajtó útján arról, hogy az érdekeltek a rendelkezésről kellő időben értesítve legyenek.

Törlesztéses kölcsön ³⁷

ingatlanokra I.—II. helyre és építkezésekre évi 6 százalékkal. Kereskedőknek és iparosoknak is hosszabb lejáratra. Tisztviselőknek csak is jobb állásuknak magántőkéséktől **F. SZABÓ** ny. fiókfőnök Szeged, Oroszlán-utca 6. sz.

EGYESÜLETI ÉLET

Az igazgató-választmány ülése

Április hó 22-én Pohl Béla e. elnök elnöklete alatt az EME igazgató választmánya ülést tartott. Az ülésen megjelentek: Mocsi Isván, Tóth István, Várady Béla, Szilágyi Márton, Buttlinger Ádám, Fronium Fichárd, Sala József, dr. Debreczeny László, Szabó Gyula, Balogh Árpád, stb. Török Bálint tb. alelnök, főtitkár előterjesztésében az igazgató választmány tudomásul vette, hogy 1. a belügyminisztérium jóváhagyta az egyesület alapszabályait, 2. a Kolozsvárt, Marosvásárhelyt, Sepsiszentgyörgyön, Székelyudvarhelyt, Homoródszentmártonban méhészkör alakult, 3. az egyesület betérjesztette a Földművelésügyi Minisztérium Erdélyi Kirendeltségéhez az 1942. évi munkatervét, 4. méhészeti üzemi számítások eszközzéséhez és a kolozsvári méhészkör számára egy könyvtár létesítése céljából anyagi támogatást kért a F. M. Erdélyi Kirendeltségétől, 5. az egyesület kérésére a kormány pótlólag méhcsaládonként 1 kg. méhetető cukrot engedélyezett Erdély területére kg.-ként 2.20 P árban, 6. beszámolt az egyesületi villanymótofofok visszaszerzése ügyében a gazdasági akadémián felvett jegyzőkönyvről, 7. a nosema betegség tanulmányozása céljából méhek beküldése tárgyában a M. K.-ben közölt felhívásról, 8. az egyesület néhány tagjának budapesti és gödöllői tanulmányútról, 9. a F. Minisztériumtól kaptárkészítési célra kért kedvezményes árú faanyag kiutalásáról, 10. a költésrothadással fertőzött vidékek térképezése tárgyá-

ban a F. M. Erdélyi Kirendeltségéhez küldött beadványról, 11. a méhviasz forgalomba hozatalának tárgyában a F. Miniszter úr által összehívott értekezleten, az E. M. E. képviselőjében való megjelenésre dr. Örösi Pál Zoltán alelnök úrnak a felkéréséről és 12 az O. N. CS. Á.-val való együttműködésről szóló jelentéseket, majd több kisebb keblü ügy eintézése után 103 új tagot vett fel az igazgató választmány.

Állítsuk össze Erdély legjobb vándortanyáinak jegyzékét

A méhészet évek óta gyengén fejlődött, a méhállomány lecsökkent. Ne nézzük tovább ezt az állandó visszaesést tétlenül, hanem igyekezzünk kivezető utat találni. Ilyennek látszik a méhekkel való vándorlás. Sokan nem ismerik Erdély kimeríthetetlen gazdaságú mézelő vidékeit. Ezért arra kérjük T. Tagtársainkat, hogy közöljék az általuk ismert és a méhekkel felkereshető bőven mézelő, vándorlásra alkalmas helyeket, vagy gyümölcsösöket, hogy azokat megismerve az érdekeltekkel felkereshessék. A bejelentésben az alábbi adatok közlését kérjük: 1. A tulajdonos vagy megbízott neve, pontos lakcíme. 2. A vándorlásra alkalmas terület megjelölése; a község és dűlő, vagy erdőség közlebbi megjelölése, u. p., utolsó vasutállomás, vármegye. 3. A méhlegelőt alkotó fontosabb növények megnevezése, a fővirágzás ideje.

Az EME elnöksége.

Megállapították a színméz legmagasabb fogyasztói árát.

A közellátásügyi miniszter rendeletet adott ki, amelynek értelmében a színméz legmagasabb fogyasztói ára az ország egész területén kilogrammonként 4 pengő 10 fillér. A kiadagolt méz ára ennél egy kilogrammos üvegben 8, félkilogrammos üvegben 10, negyedkilogrammos üvegben 20 és nyolcad kilogrammos üvegben 32 fillérrel több kilogrammonként. Az üvegbetét összege külön hozzászámítható, de az üveg beszerzési áránál legfeljebb húsz százalékkal lehet több. A rendelet azt is kimondja, hogy mindenki, akinek birtokában 15 kilogrammnál több méz van, akár sajátja, akár más tulajdona, köteles teljes készletét a Közellátási Hivatalhoz június 10-ig bejelenteni. Minden kereskedő, vendéglátó iparos és feldolgozó teljes mézkészlete után a Közellátásügyi Minisztérium, Országos Közellátási Hivatal letéti számla, Budapest 150.783. számú postatakarékpénztári csekkszámára három napon belül köteles az árkülönbözetet befizetni, mégpedig nagykereskedő, valamint feldolgozó és vendéglátó iparosok 60, kiskereskedők pedig 70 pengőt métermázsánként.

Nem kell szégyelni, ha kitör a költésrothadás. Ahogy nem szégyeljük, hogy náthások vagyunk, vagy gyermekünk himlőben szenved, éppen úgy nem kell szégyelni és titkolni a költésrothadást sem. A költésrothadás nem mindig a kontárság és hanyagság jele. Különösen rablás útján a legjobban kezelt telepen is kitörhet a baj. A kontárság ott kezdődik, amikor a méhészt nem ismeri föl a költésrothadást, néhány fertőzött családjából maga viszi át a betegséget a többire, vagy helytelen kezeléssel

veszélyezteteti saját és szomszédjai egészséges családjait. A baj megállapításakor nem elég csak azon az egy telepen intézkedni, hanem a környék méhészeinek is fokozott figyelemmel kell lenniök méheikre. Csak így lehet a fertőzés ismeretlen gócpontjait megtalálni. Mindaddig, míg ezek a gócpontok ismeretlenek, fél munkát végez a méhészt fertőzött családjai kezelésekor és fertőtlenítéskor, mert ahonnan egyszer behurcolódott a költésrothadás, onnan másodszer is behurcolódhatik. A környék méhészeinek vállvetett munkájára van szükség, ennek pedig legfőbb kerékkötője a méhészek szégyenkezése és titkolózása. A gyanús fiasítást vizsgálat céljából a következő címre kell küldeni: „Erdélyrési Méhészt Egyesület” Kolozsvár, Majális-utca 22. Az egyesület a minta vizsgálatáról gondoskodik. Elég egy tenyérnyi lép. A lépdarabot papirosba csomagolva kemény papírdobozban vagy kis faládikában, szivaros dobozban kell postára adni. Levélborítékban vagy gyenge papírdobozban a lép szétnyomódik. Méz ne legyen a sejtékben, mert kifolyik és mindent összemaszatol. A küldeményt fölösleges csomagolással adni föl. A posta „Minta érték nélkül” jelzéssel olcsón továbbítja, de levelet nem szabad melléje tenni. Az írivalót külön levelezőlapon kell közölni. A feladó nevét és címét tessék a minta csomagolására is ráírni. A vizsgálat díjtalan.

A méhszűrés és az útifű. Antal János tekerőpataki (Csik m.) tagtársunk írja, hogy méhszűrés dagadása ellen sikerrel használta az útifüvet. A szűrés helyét bedörzsölte és a dagadás elmaradt. Kérjük tagtársainkat, próbálják ki és tapasztalataikról számoljanak be a Méhészeti Közlönyben.

A méz eltartása. A mézpergetés alkalmával a pergetőből kifolyó mézet meg is szűrjük, hogy a lép-födelek, virágpormorzsa stb. a mézbe ne jussanak. A megszárt mézet tiszta, száraz és rozsdamentes, 25—50 kg.-os bádokkába — bődönökbe — kell önteni, száraz, hűvös és lehetőleg egyforma hőmérsékű helyen tartani. Minden edényt és eszközt, melyet a mézpergetésnél használunk, állandóan tisztán kell tartani.

A pergetett méz néhány nap múlva megzavarodik, áttetszőségét elveszti s a levegőt apró léggömbökben tömegéből kiszorítja, melyek felszínre törve, szétpattannak és rajta habot képeznek. Amint a méz ezen változáson átment, alulról fölfelé tisztulni kezd s mielőtt egészen megtisztult, lehabozzuk, az edényeket feltöltögetjük, jól lezárjuk, hogy hangyák ne férhessenek hozzá.

Miután a mézeslépekről lemetsett fedelekhöz sok méz tapad, azokat és a leszedett habot szűrőkbe rakjuk s külön edénybe csurgatjuk. Mint másodrendű mézet a háztartásban felhasználjuk.

Áthelyezések a méhészeti felügyelői karban. A Földművelésügyi miniszter úr dr. *Debreczeni* László kolozsvári méhészeti felügyelőt Komáromba és helyébe a gödöllői állami méhgazdaságból dr. *Koppány* József méhészeti felügyelőt Kolozsvárra helyezte át. *Debreczeni* László a Kolozsvárt töltött néhány hónapi szolgálata alatt lelkiismeretesen látta el hivatalát és áthelyezése szolgálati érdekből történt. Ez idő alatt a méhészek körében megbecsülést és tiszteletet érdemelt ki.

Dr. *Koppány* József neve nem ismeretlen az erdélyi méhészek előtt. 1941-ben az egyesületi közgyűlés alkalmával vetített képes előadást tartott Kolozsvárt és nevét a szakirodalomból is ismerjük.

Minden reményünk megvan arra, hogy új hivatalát közmegegyezésre fogja ellátni. Szívesen ajánljuk őt az erdélyi magyar méhésztársadalom támogatására. Nehéz munka vár rá, mert valószínűleg rá hárul a költésrothadás ellen való küzdelem vezetése Erdélyben, ami nehéz és felelősségteljes munka lesz, de a méhésztársadalom megértése és segítsége nagyban megkönnyítheti az erdélyi méhészet érdekében nagyfontossággal bíró közérdekű munkáját.

A méhlegelő javítása és a vándorlás. A kaptár mérlegelési megfigyelések adataiból világosan kiténik, hogy a hordási időnek meghosszabbítása, csak néhány nappal is, jelentékeny haszon volna. Ennek kizárólag a méhlegelő javítása lenne az egyedüli módja. Javítsa tehát a méhlegelőt minden méhész állandóan és minden évben. Ültessen olyan mézelőfákat, bokrokat és évelőnövényeket, melyek a különböző időszakokban virágzanak. Gondozza és szaporítsa azokat állandóan s ne sajnálja tőlük a helyet a háza előtt, az udvaron és a kertben a gyümölcsfák mellett a mézelő fák is jól megfernek s a hordási szünetelések idejékor sokat használnak. A méhlegelő különben vidékek szerint váltakozik. Míg az egyik határban mézelővirág már alig van, helységünkől 10—20 kilométernyire, egy másik határban, a legdúsabb méhlegelő lehet. A méhész ne sajnálja a fáradságot, vándoroljon oda méheivel s igyekezzék a kínálkozó hordást jól kihasználni.

Az erdélyi kis- és nagy kaptár műhelyrajza, a kaptár természetes nagyságában megrendelhető az E. M. E.-nél Kolozsvár, Majális-utca 22. szám. — A nagy és kiskaptár rajza 3—3 íven egyenként 2.50 P., a kettő együtt 5 P. A rajzok ára a megrendeléssel egyidejűleg beküldendő.

APRÓHIRDETÉS

TUDNIVALÓK

a hirdetések feladásáról.

A Méhészeti Közlöny hirdetési díja négyzet cm-ként 20 fillér, tagoknak 10 fillér. Az apróhirdetés díja szavanként 8 fillér, tagoknak 4 fillér. Vastag betűvel szedett szavak közlési díja 16, illetve 8 fillér. A hirdetési díjak előre, a megrendelés feladásakor küldendők be. Apróhirdetésért hirdetési támpéldányt nem küldünk. A hirdetések mindenkor a nő 22. napjáig küldendők be a kiadóhivatal címére: Kolozsvár, Majális-u. 22.

Ha eladni, vagy venni akar méhészeti kellékeket, rajokat, méhcsaládokat, kérje a „Madla” jegyzéket. Ingeny küldi: Madarász Lajos méhészete Turkeve. 31

MÉHÉSZKEDÉS legkönnyebb és legeredményesebb módja című 294 oldalas méhészkönyv, ábrákkal, képekkel kapható Balogh Lajos méhésznel, Szentendre. Az ára 4.50 Pengő, beküldhető a rendeléssel postautalványon. 38

Költésrothadás. Irta: dr. Örösi Pál Zoltán EME alelnök, m. kir. méhészeti főfelügyelő, egyet. m. tanár Kiadta az Erdélyrészi Méhész Egyesület. Ára 50 fill. és a postai küldés díja. Megrendelhető az E. M. E.-nél: Kolozsvár, Majális-utca 22. sz. — A költésrothadás Erdély méhészetének a legnagyobb ellensége és veszedelme. Ez a 16 oldalos füzet dióhéjban mindazt magában foglalja, amit a ragályos betegségről és az ellene való védekezésről a méhésznek saját érdekében tudnia kell. Legyen ott minden méhész asztalán!

Eladó kaptárok és méhészeti felszerelések: 6 drb. kettős négysoros Tóth-féle kaptár, 6 drb. kettős háromsoros Tóth-féle kaptár, 10 drb. négysoros országos kaptár, 10 drb. három soros országos kaptár, 1 drb. kaptárdúc, 9 országos hármass kaptár, 1 drb. mézpergető 8 Tóth-féle keretre, önműködő fordító szerkezet. (Kiállítási aranyéremmel kitüntetve). 2 drb. garatseprő láda, 4 drb. keretláda, 2 drb. anyanevelő, 1 drb. figyelő kaptár, 1 drb. műlépprés (Tóth-féle kerethez). Értekezhetni: Szilágyi Márton ny. igazgatóval, Szentegyház-u. 4. sz. I. em., 6. ajtó.

Rendelje meg Major Ákos gyorsírás-tanár a közeljövőben megjelenő új házi-nyúltenyésztési szakkönyvét. Ára elővetelben 3, ha megjelent 4 Pengő. Címe: „A Hús- és Prémnyúltenyésztés”. Kérjen tájékoztatót: Szeged, Horváth Mihály utca 3. sz. 36

Itt tessék levágni.

Ki gyűjtötte az új tagot? Név: .....

Lakhely: ..... U. p.: .....

Tagsági nyilatkozat.

Alólirott kijelentem, hogy az Erdélyrészi Méhész Egyesület tagjai sorába mint rendes tag ezennel belépek; az alapszabályok 7., 8., 25-ik §§-ának rendelkezése értelmében. Egyben kötelezem magam, hogy a közgyűlés által megállapított 4 P. rendes tagsági díjat az egyesület pénztárába pontosan befizetem.

Kelt, ... 1942 ..... hó ..... n.

(Olvasható aláírás.)

Lakás, utolsó posta: .....

Utolsó vasút áll: .....

Vármege: .....

Méhcsaládok száma: kasban kaptárban .....

Méhészeti felszerelés, ezek között 100 drb. új és kevésbé használt kaptárak: Gerstung dupla és Dádán jutányos áron eladó. Cím: Erkedér Frigyes, Palotailva, Maros-Torda vm. 35

Házi mézestészta készítése. A méz és viasz értékesítése. Irta: özv. Kremnitzkyné. Fröhlich Iлона, az E.M.E. és az O.M.M.E. tb. tagja, 7. bővített kiadás. Az E.M.E. kiadása. Ára 1,50 P, és a postai küldés díja. Megrendelhető az E.M.E.-nél, Kolozsvár, Majális-u. 22. Ez a 16 oldalas füzet az izléses formájú, gazdaságos összeállítású, gyógy, csemege és élelmezési célokat szolgáló izletes házi mézes tészta készítési módját ismerteti részletesen. Minden méhész szerezz be felesége részére. Méhészek számára ez a legkedvesebb ajándék. A mézfogyasztás emelésének egyik leghathatósabb eszköze ez a füzet. Nem hiányozhatnak egy méhész feleségének sem az asztaláról.

Méheim eladók. Kászoni Károly, Barót.

Méhészet teljes felszereléssel eladó — Kb. 60 család, 16 Országos és 44 Dadant-féle kaptárban. — Azonkívül kb. 60 drb. új Dadant-féle kaptár eladó. Felvilágosítást adja: Fröhlich Gyula Kolozsvár, Szt. István-út 23. 28

Tyukodi Gyékény méhkasaink ára feladóállomáson darabonként P. 2.—, sűrű varrású P. 3.—. Megrendelhető Szatmárvármegyei Közzjóléti Szövetkezethél Szatmárnémeti, Eötvös-utca 5. 30

Eladó 10 drb. Zoller-féle gyékény kaptár új. Kapás-utca 5. szám. Szabó Gyula. 32

Kasos méhesaladók eladók, Kolozsvár, Szabó Miklós Kölesföldi-út 123. 33

Eladó: 1 család, 5 új kis erdélyi kaptár és méhészeti felszerelések. Stösseff György Kolozsvár, Eötvös-u. 300. 34

Méhészeti eszközök kaphatók a „Dzierzon“ Méhészetnél, Nagyvárad, Csáky István-u. 65. Az árjegyzéki árákból az E. M. E. tagjainak 5 százalék kedvezmény. 16

Hirdetmény.

(11)

Méztermelő- és értékesítő Hangya Szövetkezet

műlépet, kaptárokat, méhészeti eszközöket

a legjobb minőségben legolcsóbb napi áron hoz forgalomba állandóan korlátlan mennyiségben.

A legmagasabb napi áron vásárol **mézet, viaszt, sonkolyt.**

Árjegyzéket, felvilágosítást, szaktanácsot díjtalanul ad.

Cím: BUDAPEST, IX. Közraktár-utca 34. // Raktár: IX. Bakács-utca 8.

Postacím: BUDAPEST 48. — Telefon: 187-999.